SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

B-dul Primăverii nr. 22, sector 1, București, Tel: 0213143400 int.3000, Email: drparlament@gov.ro

SENATUL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL
Nr. XXXV 2944
Data 17.06.2026

Nr. 7280/2026
17 -06- 2026

Către: **DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,**
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate ~~în ședința Guvernului din data~~ de 12 iunie 2026

Biroul permanent al Senatului
L112
L401, 199 17.06.2026

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. *Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, în ceea ce privește instituirea mecanismului permanent de audit extern în domeniul securității cibernetice și al activității financiare* **(PIx.426/2025, Bp.56/2026);** L 112/2026

2. *Propunerea legislativă pentru modificarea art.142 alin.(1) din Legea nr.303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor* **(PIx.157/2025, Bp.507/2025);** L401/2025

3. *Proiectul de lege privind decarbonizarea sectorului de încălzire şi răcire, precum şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative* **(PIx.424/2025, Bp.180/2026).**

L199/2026

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

~~SECRETAR~~ DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnule preşedinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituţie şi în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, în ceea ce privește instituirea mecanismului permanent de audit extern în domeniul securității cibernetice și al activității financiare,* inițiată de doamna deputat SOS - România Macovei Ilie Simona - Elena și domnul deputat SOS - România Nagy Vasile **(Plx. 426/2025, Bp. 56/2026).**

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unui mecanism permanent de audit extern independent al Serviciului Român de Informații, în vederea exercitării controlului civil democratic asupra acestei instituții, vizându-se domeniul securității cibernetice și cel al activității financiare.

II. Observații

A. Considerații generale

1. Potrivit art. 1 din *Legea nr. 14/1991, „Serviciul Român de Informaţii este organul de stat specializat în domeniul informaţiilor privitoare la siguranţa naţională a României, parte componentă a sistemului naţional de apărare, activitatea sa fiind organizată şi coordonată de Consiliul Suprem de Apărare a Ţării. Activitatea Serviciului Român de Informaţii este controlată de Parlament. Anual sau când Parlamentul hotărăşte, directorul Serviciului Român de Informaţii prezintă acestuia rapoarte referitoare la îndeplinirea atribuţiilor ce revin Serviciului Român de Informaţii, potrivit legii. În vederea exercitării controlului concret şi permanent, se constituie o comisie comună a celor două Camere. Organizarea, funcţionarea şi modalităţile de exercitare a controlului se stabilesc prin hotărâre adoptată de Parlament."*

Astfel, atât dispoziţiile constituţionale mai sus menţionate, cât şi cele legale prevăd în mod expres controlul exclusiv parlamentar asupra activităţii SRI.

În acest sens, Curtea Constituţională, în jurisprudenţa sa, a reţinut că acolo unde legea prevede expres controlul parlamentar asupra unei autorităţi publice, acesta se va realiza în formele prevăzute de lege, prin intermediul comisiilor permanente de control al activităţii autorităţilor publice, reglementate concret de lege, respectiv prin intermediul rapoartelor de activitate pe care autorităţile publice sunt obligate să le prezinte periodic (anual) în faţa celor două Camere, în şedinţă reunită, după caz[1]. De asemenea, cu referire la art. 65 alin. (2) lit. h) din *Constituţie*, Curtea a reţinut că, în esenţă, textul constituţional stabileşte un control civil asupra serviciilor secrete ale statului, exercitat de organul reprezentativ suprem al poporului român, întrunit în şedinţă comună. Această reglementare constituţională este în sine o aplicare a art. 1 alin. (3) din *Constituţia României, republicată*, care consacră caracterul democratic al statului român. Curtea reţine că exercitarea acestei atribuţii trebuie să fie efectivă şi realizată într-un mod care să

[1] *Decizia nr. 206/3.04.2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 351 din 23 aprilie 2018, paragraful 79*

reflecte un standard înalt de protecţie a drepturilor şi libertăţilor fundamentale.

Totodată, din analiza dispoziţiior art. 1 din *Legea nr. 14/1992* rezultă că, pe de o parte, există un control permanent realizat de Comisia comună permanentă a Camerei Deputaţilor şi a Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activităţii SRI, iar, pe de altă parte, un control asupra activităţii acestuia prin prezentare de rapoarte[2] .

Prin urmare, apreciem că nu se poate institui un mecanism de control al activităţii Serviciului Român de Informaţii în afara cadrului constituţional şi legal anterior menţionat.

Totodată, având în vedere că, potrivit art. 65 alin. (2) din *Constituţie,* controlul asupra activităţii SRI revine Parlamentului, apreciem că norma propusă la art. 6 şi art. 16 alin. (1) lit. a) din proiectul de act normativ este neconstituţională.

2. Subliniem faptul că auditarea din perspectiva securităţii cibernetice a reţelelor şi sistemelor informatice aparţinând autorităţilor şi instituţiilor cu competenţe în domeniul securităţii, ordinii publice şi apărării naţionale se realizează prin structuri înfiinţate intern de acestea.

În plus, controlul civil asupra serviciilor de informaţii este un principiu fundamental al statului de drept, însă, în contextul dat, nici scopurile, nici mijloacele realizării acestuia nu includ verificarea sistematică sau auditul extern regulat al sistemelor şi reţelelor informatice utilizate de respectivele instituţii.

De asemenea, precizăm că, având în vedere nivelul de acces pe care un auditor informatic are nevoie să îl obţină pentru a-şi duce la îndeplinire în bune condiţii activitatea, desfăşurarea auditului de securitate cibernetică implica riscuri de securitate care ar putea genera prejudicii foarte grave.

În plus, o eventuală versiune publică, neclasificată, a rapoartelor unui astfel de audit ar fi ori atât de golită de conţinut încât ar deveni inutilă, ori, în sens contrar, ar fi de natură să genereze riscuri la adresa securităţii naţionale, având în vedere nivelul de sensibilitate al cunoaşterii, spre exemplu, a deficienţelor şi vulnerabilităţilor sistemelor

---

[2] *Art. 1 alin. (3) din Constituţia României republicată – „România este stat de drept, democratic şi social, în care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile cetăţenilor, libera dezvoltare a personalităţii umane, dreptatea şi pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradiţiilor democratice ale poporului român şi idealurilor Revoluţiei din decembrie 1989, şi sunt garantate."*

și rețelelor informatice ale unei astfel de instituții.

În acest sens, pentru atingerea dezideratului urmărit prin acesta, considerăm că există deja asigurările legale și instituționale necesare, inclusiv prin mecanismul prevăzut de *Legea nr. 58/2023*.

Modalitatea propusă de efectuare a auditului extern, în măsura în care presupune accesul unor persoane sau entități din afara sistemului național de protecție a informațiilor la arhitectura, configurațiile sau vulnerabilitățile infrastructurilor IT&C ale Serviciului Român de Informații (SRI), intră în conflict cu obligațiile legale privind prevenirea accesului neautorizat și protejarea informațiilor sensibile.

Din coroborarea prevederilor art. 4 și ale art. 5 lit. a) și c) din *Legea nr. 182/2002* rezultă că protecția informațiilor clasificate urmărește prevenirea compromiterii acestora și garantarea distribuirii lor exclusiv persoanelor îndreptățite.

De asemenea, art. 6 alin. (1) din același act normativ stabilește caracterul obligatoriu al standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate, iar art. 178 și 179 din *Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România*, aprobate prin *Hotărârea Guvernului nr. 585/2002,* prevăd că accesul cetățenilor străini este permis numai în condiții stricte, pe baza *principiului necesității de a cunoaște*, a verificării acestora și autorizării de către Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat, pe durată limitată.

Or, un audit tehnic presupune, prin natura sa, acces la vulnerabilități și la logica defensivă a sistemelor, iar extinderea cercului de persoane care dețin aceste informații crește riscul de scurgere de date și informații, de compromitere sau exploatare ulterioară a acestora, fiind dificil de justificat ca măsură strict necesară și proporțională.

În același timp, considerăm că furnizarea unor soluții de remediere de către un organism extern poate conduce la implementarea unor măsuri tehnice neadaptate specificului operațional al SRI sau la generarea unor dependențe și vulnerabilități suplimentare, cu efecte asupra autonomiei sistemului.

Totodată, apreciem că această situație intră în contradicție cu obligația SRI de a preveni scurgerile de date și informații care nu pot fi divulgate, prevăzută de art. 3 din *Legea nr. 14/1992*, precum și cu obiectivele de protecție împotriva divulgării și neglijenței în păstrarea secretelor de stat, prevăzute de art. 3 lit. e) și f) din *Legea nr. 51/1991*.

De asemenea, precizăm faptul că afilierea unui organism tehnic la

structuri internaționale, inclusiv NATO, nu înlocuiește aplicarea regimului juridic național privind protecția informațiilor clasificate și nu asigură, prin ea însăși, opozabilitatea deplină a obligaților de confidențialitate, control și răspundere.

În lipsa unor garanții legale ferme privind autorizarea, limitarea accesului, deținerea datelor și controlul efectiv al statului român asupra informațiilor rezultate din audit, considerăm că mecanismul propus creeaza o vulnerabilitate structurală, susceptibilă de a afecta securitatea infrastructurii IT&C și, implicit, securitatea națională.

Mai mult, potrivit art. 7 din *Legea nr. 51/1991*, Consiliul Suprem de Apărare a Țării exercită atribuții de coordonare și control în domeniul securității naționale, inclusiv prin analizarea datelor și informațiilor privind securitatea națională, stabilirea direcțiilor principale de activitate și aprobarea măsurilor generale obligatorii pentru înlăturarea amenințărilor, analizarea rapoartelor și informărilor privind modalitatea de aplicare a legii în domeniu, aprobarea structurilor organizatorice și regulamentelor de funcționare ale SRI și aprobarea cheltuielilor operative destinate realizării securității naționale.

Precizăm faptul că, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (3) din acelaşi act normativ, activitatea organelor de informații este supusă controlului parlamentar.

Analizând prevederile invocate anterior, se constată că *Legea nr. 51/1991* stabileşte un mecanism dual de control (care vizează atât dimensiunea organizatorică și operațională, cât și utilizarea resurselor financiare), respectiv: executiv, prin Consiliul Suprem de Apărare a Țării, și parlamentar.

În acelaşi sens, dispozițiile art. 1 din *Legea nr. 14/1992* prevăd în mod expres controlul parlamentar exercitat asupra activității SRI, prin comisia comună a celor două Camere, iar art. 26 din același act normativ stabilește că structura, efectivele și Regulamentul de funcționare a SRI sunt aprobate de Consiliul Suprem de Apărare a Tării. Astfel, este confirmată existența unei supravegheri instituționale permanente asupra modului de organizare și funcționare a SRI.

Pe de altă parte, în domeniul securității cibernetice și al activității tehnice, art. 8 din *Legea nr. 14/1992* prevede că SRI este autorizat să dețină și să utilizeze mijloace adecvate pentru obținerea, verificarea, prelucrarea și stocarea informațiilor privind securitatea națională, inclusiv prin Centrul Național de Interceptare a Comunicațiilor, iar activitățile care implică restrângerea exercițiului unor drepturi sunt

supuse autorizării şi verificării judiciare.

În consecință, propunerea legislativă, astfel cum se precizează şi în cuprinsul *Expunerii de motive*, nu pornește de la un vid de reglementare, ci intervine asupra unui sistem deja structurat şi reglementat prin legi organice în domeniul securității naționale.

Prin urmare, apreciem că instituirea unui mecanism suplimentar de audit extern trebuie analizată din perspectiva necesității reale, a proporționalității şi a coerenței cu arhitectura existentă de control, pentru a evita suprapunerea competențelor, diluarea responsabilităților şi afectarea echilibrului instituțional stabilit de cadrul normativ în vigoare.

B. Considerații speciale

1. Prin raportare la dispozițiile *Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu modificările şi completările ulterioare*, formulăm următoarele observaţii:

- referitor la stilul actelor normative, respectiv la exprimarea conţinutului normativ, era necesară respectarea prevederilor art. 36 alin. (2) şi (3)[3] şi art. 38[4] din *Legea nr. 24/2000*, cu privire la utilizarea unor termeni sau expresii străine, precum şi a parantezelor pentru explicitarea reglementării;

- privitor la art. 5 alin. (2) din inițiativa legislativă, în ceea ce priveşte sintagma *„nu fac obiectul auditului cibernetic elementele care exced (...)"*, menţionăm că nu rezultă cu suficientă claritate care este persoana îndreptățită, precum şi pe baza căror criterii se vor stabili informațiile care excedează auditului extern, ţinându-se seama de sensibilitatea informațiilor necesar a fi selectate. Prevederile cuprinse la art. 5 trebuiau formulate în acord cu art. 49 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*, potrivit cărora *„dacă textul unui articol sau alineat conţine enumerări prezentate distinct, acestea se identifică prin utilizarea*

---

[3] *Art. 36 din Legea nr. 24/2000 - „(2)Este interzisă folosirea neologismelor, dacă există un sinonim de largă răspândire în limba română. În cazurile în care se impune folosirea unor termeni şi expresii străine, se va alătura, după caz, corespondentul lor în limba română. (3) Termenii de specialitate pot fi utilizaţi numai dacă sunt consacraţi în domeniul de activitate la care se referă reglementarea".*

[4] *Art. 38 din Legea nr. 24/2000 – „(1) Textul articolelor trebuie să aibă caracter dispozitiv, să prezinte norma instituită fără explicaţii sau justificări. (2) În redactarea actului normativ, de regulă, verbele se utilizează la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziţiei respective. (3) Utilizarea unor explicaţii prin norme interpretative este permisă numai în măsura în care ele sunt strict necesare pentru înţelegerea textului. Nu este permisă prezentarea unor explicaţii prin folosirea parantezelor."*

literelor alfabetului românesc şi nu prin liniuţe sau alte semne grafice.";

- o serie de termeni şi sintagme din iniţiativei legislative de act normativ au caracter echivoc, fiind necesar fie ca aceştia să fie definiţi în cuprinsul proiectului de act normativ, fie ca prevederea să fie reglementată ca o normă de trimitere, în conformitate cu art. 25[5], respectiv art. 50[6] din *Legea nr. 24/2000*:

a) sintagma „*autorizaţii de securitate necesare*" din cuprinsul art. 6 lit. a) din iniţiativa legislativă;

b) „*echipamentele SRI relevante*" şi „*autorităţilor române competente*" din cuprinsul art. 7 alin. (2), respectiv alin. (3) din iniţiativa legislativă;

c) „*acordurilor de securitate relevante*", „*structurilor NATO relevante"* din cuprinsul art. 8 alin. (1) din iniţiativa legislativă;

d) „*standardele internaţionale de audit aplicabile*", „*cerinţe echivalente de independenţă şi competenţă*" din cuprinsul art. 9 din iniţiativa legislativă

e) „*asistenţe rezonabile*", „*certificate ORNISS sau echivalent*" din cuprinsul art. 11 din iniţiativa legislativă;

f) „*în afara cadrului legal*" din cuprinsul art. 13 din iniţiativa legislativă;

g) „*demersurile necesare"* din cuprinsul art. 16 din iniţiativa legislativă;

- o serie de sintagme din cuprinsul iniţiativei legislative au caracter superfluu; cu titlu de exemplu, menţionăm prevederile art. 9 alin. (3) din iniţiativa legislativă - *„în măsura în care fapta întruneşte elementele respectivei infracţiuni";*

- potrivit art. 47 alin. (4)[7] din *Legea nr. 24/2000*, considerăm că

---

[5] Art. 25 din din Legea nr. 24/2000 – *„În cadrul soluţiilor legislative preconizate trebuie să se realizeze o configurare explicită a conceptelor şi noţiunilor folosite în noua reglementare, care au un alt înţeles decât cel comun, pentru a se asigura astfel înţelegerea lor corectă şi a se evita interpretările greşite."*

[6] Art. 50 din din Legea nr. 24/2000 – *„(1) În cazul în care o normă este complementară altei norme, pentru evitarea repetării în text a acelei norme se va face trimitere la articolul, respectiv la actul normativ care o conţine. Nu poate fi făcută, de regulă, o trimitere la o altă normă de trimitere. (2) Dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului şi a celorlalte elemente de identificare. (3) Trimiterea la normele unui alt act normativ se poate face la întregul său conţinut ori numai la o subdiviziune, precizată ca atare. Când actul ce face obiect de trimitere a fost modificat, completat ori republicat, se face menţiune şi despre aceasta. (4) La modificarea, completarea şi abrogarea dispoziţiei la care s-a făcut trimitere, în actul de modificare, completare sau abrogare trebuie avută în vedere situaţia juridică a normei de trimitere."*

[7] Art. 47 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 – *„În cazul actelor normative care au ca obiect modificări sau completări ale altor acte normative, articolele se numerotează cu cifre romane, păstrându-se numerotarea cu cifre arabe pentru textele modificate sau completate"*

era necesară renumerotarea textelor intervenției legislative propuse, în acord cu prevederile anterior menționate.

2. Cu caracter general, conform art. 36 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 - „Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie."* Din această perspectivă, menționăm cu titlu, de exemplu sintagma de la art. 5 alin. (4) din inițiativa legislativă *„exclusiv în măsura necesară (...)"*, cu privire la care apreciem că are caracter echivoc, întrucât nu rezultă cine va determina condiția necesară sau nu a acțiunii în vederea îndeplinirii scopului auditului.

3. În ceea ce privește textul de la art. 5 alin. (2) din actul normativ, pare că auditorii financiari vor avea acces la date operative – date care, prin natura lor, au caracter clasificat - fără a se specifica obligativitatea acestora de a parcurge procedura prevăzută la art. 28[8] din *Legea nr. 182/2002* .

4. Referitor la art. 6 lit. d) din inițiativa legislativă, apreciem că era necesară inserarea unui termen în cadrul căruia se vor încheia acordurile de cooperare sau protocoalele de securitate la care se face referire.

5. La art. 8 alin. (3), cu privire la sintagma *„să nu fie divulgate în afara cadrului național fără procedurile legale de declasificare sau aprobare de către autoritățile române"*, subliniem faptul că informațiile clasificate nu pot fi dezvăluite fără îndeplinirea condițiilor legale nici în interiorul cadrului național.

6. Privitor la art. 10 alin. (3) din inițiativa legislativă, apreciem că

---

[8] *Art. 28 din Legea nr. 182/2002 – „(1)Accesul la informații secrete de stat este permis numai în baza unei autorizații scrise, eliberate de conducătorul persoanei juridice care deține astfel de informații, după notificarea prealabilă la Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat. (2) Autorizația se eliberează pe niveluri de secretizare, prevăzute la art. 15 lit. f), în urma verificărilor efectuate cu acordul scris al persoanei în cauză asupra acesteia. Persoanele juridice, cu excepția celor prevăzute la art. 25 alin. (2) și (3), notifică Oficiului Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat eliberarea autorizației de acces. (3) Accesul la informațiile clasificate NATO se face în baza eliberării de către Autoritatea Națională de Securitate a autorizațiilor și certificatelor de securitate, după efectuarea verificărilor de securitate de către instituțiile abilitate. (4) Durata de valabilitate a autorizației este de până la 4 ani; în această perioadă verificările pot fi reluate oricând. (5) Neacordarea autorizației sau retragerea motivată a acesteia determină de drept interdicția de acces la informații secrete de stat."*

nu rezultă cu suficientă claritate dacă auditorii publici externi sunt obligați să dețină certificat privind accesul la informații clasificate, astfel că acest aspect ar fi trebuit să reiasă cu suficientă claritate din textul proiectului de act normativ.

7. În ceea ce privește art. 11 alin. (2) din inițiativa legislativă, menționăm că sintagma *„procedurile de acordare"* ar fi trebuit înlocuită cu *„procedurile de eliberare"*, în acord cu prevederile art. 28 din *Legea nr. 182/2002*. Totodată, apreciem că teza finală ar fi trebuit completată, astfel: *„Niciun auditor nu va avea acces la informații clasificate peste nivelul pentru care este autorizat sau dacă nu deține autorizație eliberată în condițiile art. 28 din Legea nr. 182/2002"*.

În plus, la art. 11 alin. (3), în ceea ce privește *„planul de cooperare"* la care se face referire, apreciem că era necesară reglementarea expresă a următoarelor aspecte: natura juridică a acestuia, cine îl aprobă, care este actul prin care acesta este aprobat, care este procedura derogării de la plan sau care este soluția în cazul în care planul nu este aprobat. Totodată, la alin. (4), nu rezultă pe baza căror criterii și în cât timp va decide comisia parlamentară de control a SRI dacă solicitarea auditorilor este justificată, respectiv nejustificată.

8. Referitor la art. 12 alin. (1) din inițiativa legislativă, subliniem că, în cazul în care rapoartele de audit transmise Birourilor permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului conțin informații clasificate, era necesar ca și acest personal să dețină autorizații emise în acord cu prevederile art. 28 din *Legea nr. 182/2002*.

9. Privitor la art. 13 alin. (4) din inițiativa legislativă, subliniem că accesul membrilor Parlamentului la informații clasificate este garantat conform art. 7 alin. (4) lit. d) și e) din *Legea nr. 182/2002* numai în ceea ce privește nivelurile de secretizare secret de serviciu și secret de stat. Or, în măsura în care rapoartele vor conține informații clasificate ca secret de stat de importanță deosebită, calitatea de membru al Parlamentului nu mai este suficientă, fiind necesară obținerea unei autorizații de acces la informații clasificate, în acord cu prevederile art. 28 din *Legea nr. 182/2002*. Totodată, conform acelorași prevederi, semnalăm și că accesul membrilor Parlamentului la informații clasificate este garantat în ceea ce privește nivelurile de secretizare secret de serviciu și secret de stat, numai sub condiția validării alegerii

sau numirii şi a depunerii jurământului.

10. Precizăm că dispoziţiile propuse la art. 15 alin. (5) din iniţiativa legislativă, cu privire la incriminarea împiedicării activităţii de audit sunt contrare prevederilor art. 1 alin. (5) din *Constituţie*, în componenta privitoare la calitatea legii, pentru următoarele motive:

Cu privire la infracţiunea propusă la art. 15 alin. (5) lit. a), arătăm următoarele:

„Art. 15. Răspunderea pentru nerespectarea legii. (...)

(5) a) Constituie infracţiune de obstrucţionarea auditului cu rea-credinţă fapta persoanei care, având obligaţia legală de cooperare, acţionează în mod deliberat deliberat în scopul împiedicării sau îngreunării efectuării, în condiţiile prevăzute de lege, a unui audit extern. În această categorie sunt incluse, urmatoarele fapte: distrugerea, alterarea sau ascunderea de documente ce urmau a fi auditate; refuzul explicit de a permite accesul auditorilor în locurile autorizate de lege; furnizarea intenţionat de informaţii false auditorilor pentru a-i induce în eroare; ori alte acţiuni similare de natură să compromită sau să stopeze misiunea de audit. Fapta se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă penală. Tentativa se pedepseşte"

Intenţia de incriminare priveşte orice faptă de obstrucţionare a auditului extern reglementat de propunerea legislativă, faptă săvârşită cu rea-credinţă şi în mod deliberat.

Totodată, în iniţiativa legislativă modalităţile normative alternative de comitere a faptei sunt prezentate cu titlu exemplificativ, aceasta putându-se realiza prin orice alte acţiuni similare celor enumerate de natură să compromită sau să stopeze misiunea de audit.

Menţionăm că, *de lege lata,* fapta de sustragere ori distrugere a unui înscris care se află în păstrarea ori în deţinerea unei persoane dintre cele prevăzute în art. 176 sau art. 175 alin. (2) din *Codul penal* constituie infracţiune şi este prevăzută de art. 259 alin. (1) din *Codul penal*, pedepsindu-se cu închisoarea de la unu la 5 ani, iar dacă fapta este săvârşită de un funcţionar public în exercitarea atribuţiilor de serviciu, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

Or, observăm că pentru fapta prevăzută în această propunere săvârşită în modalitatea distrugerii sau ascunderii de documente ce urmează a fi auditate pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda penală, prin urmare limite speciale ale pedepsei cu închisoarea

mai mici, inclusiv alternativ cu pedeapsa amenzii.

Precizăm că *Expunerea de motive* a actului normativ propus nu prezintă o justificare pentru care consideră că se impun pedepse mai mici în acest caz față de norma generală prevăzută la art. 259 alin. (1) din *Codul penal*. Observația este valabilă, *mutatis mutandis,* și în cazul altor fapte susceptibile să constituie infracțiunea prevăzute de lit. a) a alin. (5) al art. 15 și care, *de lege lata,* sunt sancționate mai sever de *Codul penal* – nici în cazul acestora nu există nicio justificare de ce este necesară reducerea pedepselor dacă intenția este de a descuraja comiterea respectivelor fapte.

Atragem atenția că în inițiativa legislativă se prevede și faptul că tentativa la infracțiunea prevăzută de lit. a) a alin. (5) al art. 15 se pedepsește, or, tentativa nu este posibilă în cazul tuturor infracțiunilor. Astfel, tentativa nu este posibilă la infracțiunile omisive proprii, omisive prin comisiune, infracțiunile săvârșite prin viu grai, infracțiunile săvârșite cu executare promptă, care nu pot avea o desfășurare în timp și spațiu.

În acest sens, arătăm că furnizarea de informații false se poate realiza dintr-o dată, ceea ce face imposibilă tentativa.

Semnalăm și redactarea deficitară a textului, iar, în acest sens, apreciem că următoarele sintagme sunt generatoare de confuzii: *„obligația legală de cooperare", „acționează în mod deliberat", „furnizarea intenționat":* (i) având în vedere că nerespectarea obligației legale de cooperare este incriminată, apreciem că folosirea noțiunii de „obligație legală de cooperare" într-o lege penală este prea largă, destinatarii legii fiind în imposibilitatea de a înțelege conduita interzisă; (ii) a acționa deliberat nu este o sintagmă precisă și clară, înțelegerea fiind că acțiunea este intenționată, presupunând acte de pregătire pentru a împiedica auditul extern prevăzut de prezenta propunere. Prin urmare, nu este necesară aceasta precizare; (iii) de asemenea, furnizarea intenționată de informații false auditorilor este făcută cu un scop, și anume, pentru a-i induce în eroare. Or, aceasta presupune intenția, fiind redundantă și precizarea că aceasta se face intenționat, e firesc că furnizarea de informații false nu se face din culpă din moment ce este precizat scopul.

2. Cu privire la infracțiunea propusă la art. 15 alin. (5) lit. b), arătăm următoarele:

„Art. 15. Răspunderea pentru nerespectarea legii. (...)

(5) Infracțiuni: Împiedicarea activității de audit extern constituie infracțiune, în următoarele condiții: (...)

b) Constituie infracțiune divulgarea neautorizată de informații clasificate de către membrii echipei de audit extern. Membrul echipei de audit care divulgă, fără drept, informații de care a luat cunoștință în exercitarea atribuțiilor de serviciu și care sunt clasificate, potrivit legii, ca secret de stat sau de serviciu, săvârșește infracțiunea prevăzută la art. 303 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare și se pedepsește conform prevederilor acelui articol, în funcție de gravitatea faptei inclusiv agravante dacă informațiile sunt de importanță deosebită.

În plus, respectiva persoană își va pierde calitatea de auditor public extern sau, după caz, acreditarea NATO, și va suporta și răspunderea civilă pentru prejudiciile cauzate."

Infracţiunea prevăzută la art. 303 din *Codul penal* la care se face trimitere este prevăzută în art. 303 coroborat cu art. 309 din *Codul penal*, într-o variantă tip, o variantă atenuată şi o variantă agravată.

Varianta tip prevăzută la art. 303 alin. (1) din *Codul penal* constă în divulgarea, fără drept, a unor informaţii secrete de stat, de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu, dacă prin aceasta sunt afectate interesele unei persoane juridice dintre cele prevăzute la art. 176 din *Codul penal*.

Varianta atenuată, prevăzută la art. 303 alin. (2) din *Codul penal,* constă în deţinerea, fără drept, în afara îndatoririlor de serviciu, a unui document ce conţine informaţii secrete de stat, dacă poate afecta activitatea uneia dintre persoanele juridice prevăzute în art. 176 din *Codul penal*.

Varianta agravată, prevăzută la art. 303 coroborat cu art. 309 din *Codul penal,* se reţine dacă prin săvârşirea faptei de divulgare a informațiilor descrisă la varianta tip sau la varianta atenuată s-au produs consecințe deosebit de grave.

Subliniem că, potrivit prevederilor generale din *Codul penal*, faptele vor fi pedepsite mai grav, respectiv limitele speciale ale pedepsei prevăzute la art. 303 din *Codul penal* se majorează cu jumătate în cazul în care s-au produs consecințe deosebit de grave, dar nu și dacă „*informațiile sunt de importanță deosebită*" (sintagmă, de altfel, nedefinită de propunerea legislativă, ceea ce face ca reglementarea nu aibă un caracter accesibil și previzibil nici din această perspectivă).

Norma de incriminare cuprinsă în art. 303 din *Codul penal* se

referă la *„informații secrete de stat"*, determinarea sferei acestora se face potrivit art. 15 lit. f) din *Legea nr. 182/2002* care stabileşte nivelurile de secretizare care se atribuie informaţiilor clasificate[9] din clasa secretelor de stat, acestea fiind: strict secrete de importanţă deosebită; strict secrete; secrete.

Astfel, art. 303 din *Codul penal* nu prevede pedepse diferite în funcție de nivelul de secretizare la informațiilor secrete de stat dezvăluite fără drept.

Prin urmare, redactarea textului este deficitară, folosindu-se și parantezele rotunde, ceea ce nu este permis în stilul actelor normative, neînțelegându-se intenția de reglementare.

O altă redactare deficitară a textului care, în opinia noastră, nu se integrează în legislația în vigoare, privește calitatea de membru al unei echipe de audit extern. Astfel, din art. 9 alin. (2) al propunerii, reiese că, în situația în care Curtea de Conturi se află în imposibilitate temporară de a efectua o misiune de audit la nivelul SRI, Parlamentul poate desemna o autoritate autonomă independentă, cum ar fi Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi sau o comisie specială de auditori publici externi.

În acest sens, arătăm că auditorul public extern îndeplineşte o funcţie de interes public, de carieră, cu un statut special conferit de nivelul și complexitatea atribuțiilor, precum și de răspunderile, riscurile, incompatibilităţile şi interdicţiile care decurg din aplicarea *Legii nr. 94/1992*, şi din regulamentele Curţii de Conturi, elaborate în baza legii.

Or, tragem concluzia că acesta poate fi tras la răspundere penală în condițiile art. 303 din *Codul penal*, în condițiile în care nu respectă dispozițiile care protejează confidențialitatea în ceea ce privește informațiile secrete de stat.

Astfel, în cazul infracțiunii prevăzute la art. 303 din *Codul penal* - Divulgarea informațiilor secrete de stat, subiectul activ nemijlocit (autor) este calificat, acesta putând fi numai un funcţionar public care a luat cunoştinţă de informaţiile secrete de stat datorită atribuţiilor de serviciu, deoarece infracţiunea de divulgare a informaţiilor secrete de stat este o infracţiune de serviciu. Astfel, pentru comiterea acestei infracțiuni este necesar să fie vorba de informaţii secrete de stat privind

---

[9] *Art. 38 din Legea nr. 24/2000 – „(...)(4) Nu este permisă prezentarea unor explicații prin folosirea parantezelor."*

interesele unei persoane juridice dintre cele prevăzute în art. 176 din *Codul penal* de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu.

Potrivit alin. (2) al art. 175 din *Codul penal*, este funcţionar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost învestită de autorităţile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.

Or, prin comiterea acţiunii incriminate la art. 15 alin. (5) lit. b) - *Divulgarea neautorizată de informaţii clasificate de către auditori*, se afectează interesele sau activitatea unei persoane juridice de drept public, în speţă SRI - autoritate administrativă autonomă, subiectul activ calificat nominalizat de prezenta propunere fiind membrul unei echipe de audit extern, care ia cunoştinţă de astfel de informaţii în virtutea unor atribuţii de serviciu.

Cu privire la infracţiunea propusă la art. 15 alin. (6), arătăm următoarele:

„Art. 15. Răspunderea pentru nerespectarea legii. (...)

Dispoziţiile alin. (5) lit. a) se completează în mod corespunzător cu prevederile art. 64 din Legea nr. 94/1992, privind organizarea şi funcţionarea Curţii de Conturi, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, în situaţia în care fapta este săvârşită în legătură cu efectuarea unui audit al Curţii de Conturi, constituind infracţiunea de obstrucţionare a controlului financiar. În caz de concurs de norme, se vor aplica dispoziţiile legale care prevăd sancţiunea pentru fapta cea mai gravă."

Apreciem că nu este clară intenţia de reglementare de la alin. (6) al art. 15 din iniţiativa legislativă, art. 64 din *Legea nr. 94/1992* dispunând că nerecuperarea prejudiciilor, ca urmare a nedispunerii şi a neurmăririi de conducerea entităţii a măsurilor transmise de Curtea de Conturi, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Din analiza textului, aparent s-ar intenţiona asimilarea unei fapte de nerecuperare a prejudiciilor dispuse de Curtea de Conturi în cadrul unui audit extern efectuat potrivit prezentei propuneri cu infracţiunea de obstrucţionare a controlului financiar de la art. 15 alin. (5) lit. a), infracţiune pedepsită cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă penală.

O astfel de prevedere încalcă prevederile constituţionale şi

convenționale referitoare la legalitatea infracțiunii și pedepsei - *principiul legalității* se extinde pe două planuri ale dreptului penal: (i) al incriminării (nicio faptă nu poate fi considerată infracțiune dacă nu este prevăzută de lege - *nullum crimen sine lege*) și (ii) pe cel sancționator, al pedepselor (numai legea prevede pedepsele ce se pot aplica și măsurile ce pot fi luate în cazul săvârșirii de infracțiuni - *nulla poena sine lege*). Acest principiu este consacrat constituțional în art. 1 alin. (5) și art. 23 alin. (12) din *Legea fundamentală*, rolul său fiind de garanție a securității juridice, împiedicând interpretarea și aplicarea arbitrară a legii.

Totodată, apreciem că sunt aplicabile și următoarele considerente ale *Deciziei nr. 452/2021 a Curții Constituționale, referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (2) din Codul penal*[10]: *„În acest sens este de menționat și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ce consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (nullum crimen, nulla poena sine lege) - pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care anterior nu constituiau infracțiuni, instituie și cerința potrivit căreia legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora. Totodată, Curtea de la Strasbourg a reținut că noțiunea de „drept" folosită la art. 7 corespunde celei de „lege" care apare în alte articole din Convenție și înglobează atât prevederile legale, cât și practica judiciară, presupunând cerințe calitative, îndeosebi cele ale accesibilității și previzibilității."*

Prin urmare, a permite un eventual concurs de norme penale care ar sancționa aceeași faptă, însă în mod diferit, contravine prevederilor art. 1 alin. (5) din *Constituție*, în componenta privitoare la calitatea legii.

Concluzionând, dispozițiile legale cuprinse în inițiativa legislativă

[10] *Publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr.1138 din 26 noiembrie 2021*

nu respectă exigențele constituționale invocate în componenta privitoare la calitatea legii, creând dificultăți de interpretare organelor judiciare chemate să aplice legea, dar și destinatarilor legii.

Pe cale de consecință, era necesară eliminarea dispozițiilor alin. (5) și (6) ale art. 15 din inițiativa legislativă, urmând a se aplica dispozițiile de, *lege lata, ale Codului penal* în cazul comiterii faptelor avute în vedere de respectivele texte de lege.

7. Referitor la ipoteza de modificare şi completare a *Legii nr. 14/1992* precizăm că aceasta trebuie formulată ca articol distinct.

Totodată, menţionăm că, potrivit art. 41 alin. (5) din *Legea nr. 24/2000*, în cazul actelor normative prin care se modifică ori se completează un alt act normativ, titlul actului va exprima operaţiunea de modificare sau de completare a actului normativ avut în vedere.

Mai mult, în considerarea art. 30 alin. (1) lit. d), coroborat cu art. 33 din *Legea nr. 24/2000*, apreciem că soluțiile legislative preconizate prin prezenta propunere legislativă, precum şi datele prevăzute în *Expunerea de motive* trebuiau să fie întemeiate pe un studiu de impact. Prin intermediul acestuia, pot fi estimate costurile şi beneficiile aduse în plan economic şi social prin adoptarea prezentului proiect de act normativ, precum şi evidențiate dificultățile care ar putea apărea în procesul de punere în practică a reglementărilor propuse. În situaţia propunerilor legislative, menţionăm că sarcina întocmirii studiului de impact revine ministerului de resort, la solicitarea comisiilor parlamentare de specialitate.

Totodată, atașăm prezentului punct de vedere, răspunsul Serviciului Român de Informații nr. 691893 din 05.11.2025, al Curții de Conturi nr. 11633 din 12.02.2026 și al Oficiului Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat nr. 4355 din 11.02.2026, referitoare la inițiativa legislativă în cauză.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,
Gavril-Ilie BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Mircea ABRUDEAN

Preşedintele Senatului

SECRETARIATUL GENERAL
Nr. 691893 din 05.11.2025

NECLASIFICAT
Exemplar unic

Către

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

- domnului secretar de stat NINI SĂPUNARU -

Stimate domnule secretar de stat,

Urmare adresei dumneavoastră nr. 9157 din data de 31.10.2025, vă comunicăm faptul că instituţia noastră **nu susține** *propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, în ceea ce privește instituirea mecanismului permanent de audit extern în domeniul securității cibernetice și al activității financiare (Plx. 426/2025),* pentru motivele expuse în nota alăturată.

De asemenea, vă informăm că pentru completările propuse în proiectul legislativ, la nivelul instituției noastre nu există implicații financiare, nefiind necesară completarea și transmiterea fișei financiare[1].

Cu deosebită stimă,

[1] prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanţele publice cu modificările şi completările ulterioare

Şeful Secretariatului General

General de brigadă

Florin-Viorel VIRTICI

NOTĂ

cu privire la punctul de vedere al Serviciului Român de Informații privind propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, în ceea ce privește instituirea mecanismului permanent de audit extern în domeniul securității cibernetice și al activității financiare (PIx. 426/2025)

I. În conformitate cu prevederile art. 1 din Legea nr. 14/1992[1], Serviciul Român de Informații este serviciul organizat de stat specializat în domeniul informaţiilor privitoare la securitatea naţională a României, parte componentă a sistemului naţional de apărare. Activitatea Serviciului Român de Informații este organizată și coordonată în plan strategic de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării și este supusă controlului Parlamentului României. Prin această prevedere, legiuitorul a statuat obligativitatea instituirii controlului parlamentar asupra activității desfășurate de Serviciul Român de Informații. Anual sau când Parlamentul hotărăște, directorul Serviciului Român de Informații prezintă acestuia rapoarte referitoare la îndeplinirea atribuțiilor ce revin acestei instituții, potrivit legii.

Potrivit art. 4 din Hotărârea Parlamentului nr. 30/1993 privind organizarea si funcţionarea Comisiei comune permanente a Camerei Deputaţilor şi Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activităţii Serviciului Român de Informaţii, republicată, Comisia, având în componență membri din ambele camere ale Parlamentului, exercită controlul concret și permanent asupra activității Serviciului Român de Informații, sens în care:

h) - examinează rapoartele prezentate Parlamentului, potrivit legii, de către directorul Serviciului Român de Informaţii şi întocmeşte un raport propriu asupra acestora, pe care îl înaintează birourilor permanente ale celor două Camere;

g) **- examinează proiectele de buget pentru Serviciul Român de Informaţii şi prezintă comisiilor parlamentare de specialitate observaţiile şi propunerile sale cu privire la alocaţiile bugetare;**

h) **- controlează modul de utilizare a fondurilor băneşti destinate prin bugetul de stat, precum şi constituirea şi folosirea mijloacelor extrabugetare pentru Serviciul Român de Informaţii;**

k) - întocmeşte şi prezintă birourilor permanente ale celor două Camere ale Parlamentului rapoarte cu privire la constatările şi concluziile rezultate în exercitarea atribuţiilor ce îi revin.

De asemenea, potrivit art. 5 alin. (1) din actul normativ anterior menționat, *„În exercitarea controlului* ***concret și permanent*** *asupra Serviciului Român de Informaţii,* ***Comisia*** *(...) e)* ***examinează proiectul de buget*** *al Serviciului Român de Informaţii şi* ***modul de utilizare a fondurilor băneşti destinate prin buget, constituirea şi destinaţia fondurilor şi mijloacelor extrabugetare****; f) examinează rapoartele de audit intern realizate la nivelul Serviciului Român de Informaţii; g)* ***analizează rapoartele şi***

[1] privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, cu modificările și completările ulterioare

deciziile Curţii de Conturi *care privesc Serviciul Român de Informaţii şi unităţile subordonate; (...)"*

În acest sens, Serviciul Român de Informaţii este obligat, potrivit prevederilor articolului 6 din aceeaşi lege, să pună la dispoziţia Comisiei, în timp util, rapoartele, informările, explicaţiile, documentele, datele şi informaţiile solicitate şi să permită audierea persoanelor indicate de Comisie, cu excepţia acţiunilor informative aflate în curs de executare sau a altor activităţi operative pentru securitatea naţională, apreciate ca atare de Comisie, la recomandarea Biroului executiv al Consiliului director al Serviciului Român de Informaţii, precum şi a mijloacelor şi metodelor concrete folosite în munca de informaţii, în măsura în care acestea nu contravin Constituţiei şi legilor în vigoare.

Anual sau când Parlamentul hotărăşte, directorul Serviciului Român de Informaţii prezintă acestuia rapoarte referitoare la îndeplinirea atribuţiilor ce revin acestei instituţii, potrivit art. 1 din Legea nr. 14/1992.

Totodată, activitățile **Comisiei pot fi exercitate și prin controale tematice ori inopinate la sediile unităților Serviciului Român de Informații, inclusiv prin inițierea de colaborări cu persoane ce ar putea deține informații relevante în ceea ce privește sfera de activitate a comisiei sau cu specialiști în domeniu**, obligați să respecte dispozițiile legale cu privire la protecția informațiilor clasificate și să protejeze datele și informațiile de care iau cunoștință.

II. În ceea ce privește **controlul financiar extern asupra activității Serviciului Român de Informații**, în conformitate cu prevederile art. 21 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, sunt reglementate competențele și **atribuțiile Curții de Conturi a României**, cu aplicabilitate și în ceea ce privește Serviciul Român de Informații, în sensul că exercită **funcția de control asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare** ale statului și ale sectorului public, furnizând Parlamentului și, respectiv, unităților administrativ-teritoriale rapoarte privind utilizarea și administrarea acestora.

Potrivit prevederilor art. 31 din actul normativ invocat, Curtea de Conturi a României **certifică acurateţea şi veridicitatea datelor din conturile de execuţie verificate. Nicio altă autoritate nu se poate pronunţa asupra datelor înscrise în conturile de execuţie, decât provizoriu.**

De asemenea, potrivit Hotărârii nr. 629/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea de audit public extern, Curtea de Conturi a României **realizează anual audit financiar asupra situațiilor financiare consolidate aferente exercițiului financiar încheiat, situații elaborate și depuse la Ministerul Finanțelor de Serviciul Român de Informații**, potrivit prevederilor legale. În îndeplinirea atribuțiilor legale, Curtea de Conturi are **acces neîngrădit la actele, documentele și informațiile necesare în baza cărora efectuează o evaluare independentă asupra economicității, eficienței și eficacității** cu care o entitate publică **utilizează resursele publice alocate pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite**.

Pentru exemplificare, în ultimii 3 ani calendaristici, la finalizarea auditului public extern asupra situațiilor financiare ale Serviciului Român de Informații aferente exercițiilor financiare încheiate[2], echipa desemnată de auditori publici externi a întocmit rapoarte de

[2] la 31.12.2022, 31.12.2023, respectiv 31.12.2024

audit financiar[3], **în baza cărora au fost emise certificate de conformitate**[4]. În rapoartele de audit financiar menționate, **Curtea de Conturi a formulat opinii de audit nemodificate întrucât situaţiile financiare consolidate aferente exerciţiilor financiare încheiate au fost întocmite, sub toate aspectele semnificative, în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil.**

Auditul extern efectuat de Curtea de Conturi a României are la bază Standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI). **Curtea de Conturi a României este independentă în raport cu Serviciul Român de Informații din punct de vedere al cerințelor etice relevante pentru auditarea situaților financiare**, așa cum sunt prevăzute în Codul Etic al Curții de Conturi, fiind îndeplinite responsabilitățile etice în conformitate cu aceste cerințe.

În urma verificărilor efectuate, consilierii de conturi ai Curții de Conturi elaborează Raportul de audit și Scrisoarea către management, documente ce se supun aprobării plenului Curții de Conturi a României. Probele de audit obținute au fost *„suficiente și adecvate pentru a constitui baza pentru opinia nemodificată"*, după cum rezultă din rapoartele de audit menționate.

Rapoartele de audit financiar ale Curţii de Conturi a Românie sunt publice și pot fi accesate pe site-ul acestei instituţii.

Pe baza constatărilor rezultate în activitatea de audit financiar extern, Curtea de Conturi a României prezintă anual Parlamentului un raport asupra conturilor de gestiune ale bugetului public naţional din exerciţiul bugetar expirat, cuprinzând şi neregulile constatate. La cererea Camerei Deputaţilor sau a Senatului, Curtea de Conturi controlează modul de gestionare a resurselor publice şi raportează despre cele constatate.

De asemenea, din punct de vedere al finanţării, **Serviciul Român de Informaţii se încadrează în categoria instituţiilor publice**, iar conducătorul instituţiei îndeplineşte calitatea de ordonator principal de credite şi **în acest sens se supune**, la fel ca toate instituţiile publice din România, **respectării tuturor prevederilor din Legea finanţelor publice**[5], **principiilor şi disciplinei fiscal-bugetare prevăzute de Legea responsabilităţii fiscal-bugetare**[6], **precum şi al actelor normative naţionale specifice activităţii financiare, inclusiv în ceea ce priveşte activitatea de control.**

În baza actelor normative menţionate, **activităţile** care vizează asigurarea fondurilor bugetare necesare funcţionării la parametrii optimi a unităţilor Serviciului, utilizarea creditelor bugetare în concordanţă cu destinaţia acestora şi în condiţii de eficienţă şi eficacitate, precum şi reflectarea activităţii economico-financiare a instituţiei **sunt monitorizate şi raportate prin situaţii reglementate la nivel naţional şi înaintate periodic organelor abilitate, precum Ministerul Finanţelor, Ministerul Muncii, etc.**

Mai mult, **operaţiunile financiare** realizate de către Serviciu **se supun controlului financiar preventiv delegat exercitat de către controlorul delegat numit de Ministerul Finanţelor**, conform legislaţiei în domeniu. Prin controlorul delegat desemnat, **Ministerul Finanţelor monitorizează permanent operaţiunile financiare ale Serviciului Român**

[3] nr. 51071/24.07.2023, nr. 39482/24.05.2024 și nr. 52833/01.08.2025
[4] nr. 58383/29.08.2023, nr. 39483/24.05.2024 și nr. 52844/01.08.2025
[5] aprobate prin Legea nr. 500/2002, cu modificările şi completările ulterioare
[6] aprobate prin Legea nr. 69/2010, republicată, cu modificările şi completările ulterioare

de Informații în cadrul bugetului aprobat, urmărind respectarea condiţiilor de legalitate şi regularitate ale operaţiunilor care afectează fondurile publice sau patrimoniul public, precum şi **încadrarea acestora în limitele şi destinaţia creditelor bugetare şi de angajament aprobate** anual instituţiei.

În ceea ce privește cheltuielile operative[7] realizate din bugetul aprobat al Serviciului Român de Informații, precizăm că, în conformitate cu prevederile art. 42 din Legea nr. 14/1992[8] și ale art. 4 din Legea nr. 415/2002[9], acestea sunt **fundamentate, aprobate, executate și supuse controlului** potrivit normelor aprobate prin Hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării; **Directorul** instituției este responsabil pentru informarea anuală sau ori de câte ori se solicită, atât a Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cât și a Comisiei comune permanente pentru controlul activității Serviciului Român de Informații, cu privire la **activitatea desfășurată, fiind prezentate inclusiv detaliile privind cheltuielile realizate**.

III. În conformitate cu prevederile Legii nr. 415/2002 privind **organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Suprem de Apărare a Țării** este autoritatea administrativă autonomă învestită, potrivit Constituţiei, cu organizarea şi coordonarea unitară a activităţilor care privesc apărarea ţării şi siguranţa naţională.

Consiliul Suprem de Apărare a Ţării are următoarele atribuții:

- art. 4 lit. a) pct. 4 - analizează și/sau propune, potrivit legii, promovarea datelor, informărilor şi evaluărilor furnizate de serviciile de informaţii şi de celelalte structuri cu atribuţii în domeniul siguranţei naţionale;

- art. 4 lit. f): **aprobă**:

pct. 23 - **structura organizatorică, efectivele şi regulamentele de funcţionare ale Serviciului Român de Informaţii,** Serviciului de Informaţii Externe, Serviciului de Telecomunicaţii Speciale şi Serviciului de Protecţie şi Paza;

24. **cheltuielile operative destinate realizării siguranţei naţionale**;

25. normele privind **planificarea, evidenta, utilizarea, justificarea şi controlul cheltuielilor operative** destinate realizării **siguranţei naţionale pentru instituţiile cu atribuţii în acest domeniu;**

26. **conturile anuale de execuţie bugetară a cheltuielilor operative destinate realizării siguranţei naţionale**, ale instituţiilor cu atribuţii în domeniul siguranţei naţionale, după aprobarea rapoartelor asupra activităţii desfăşurate de acestea.

Totodată, potrivit art. 4 lit.d) pct.5 și 6 din actul normativ enunțat, Consiliul Suprem de Apărare a Țării **avizează proiectele de acte normative iniţiate sau emise de Guvern privind propunerile de buget ale instituţiilor cu atribuţii în domeniul securităţii naţionale şi alocaţiile bugetare** destinate ministerelor şi serviciilor cu atribuţii în domeniul apărării, ordinii publice şi siguranţei naţionale.

---

[7] destinate realizării siguranţei naţionale; normele privind planificarea, evidenta, utilizarea, justificarea şi controlul cheltuielilor operative destinate realizării siguranţei naţionale pentru instituţiile cu atribuţii în acest domeniu și conturile anuale de execuţie bugetară a cheltuielilor operative destinate realizării siguranţei naţionale, ale instituţiilor cu atribuţii în domeniul siguranţei naţionale, după aprobarea rapoartelor asupra activităţii desfăşurate de acestea

[8] privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, cu modificările și completările ulterioare

[9] privind organizarea şi funcţionarea Consiliului Suprem de Apărare a Ţării, cu modificările și completările ulterioare

IV. <u>Cu privire la controlul domeniului de securitate cibernetică</u>, Serviciul Român de Informații are atribuții de protecție a infrastructurilor cibernetice de interes național, prin Centrul Național CYBERINT, care asigura colectarea, analiza, reacția, managementul consecințelor și diseminarea informațiilor privind amenințările și atacurile cibernetice.

Potrivit **Legii nr.58/2023** *privind securitatea și apărarea cibernetică a României,* **Serviciul Român de Informații este autoritate competentă la nivel național în domeniul cyberintelligence, precum și pentru cunoașterea, analizarea, prevenirea și contracararea incidentelor și atacurilor cibernetice** care reprezintă amenințări, riscuri și vulnerabilități la adresa securtății naționale a României.

În conformitate cu responsabilitățile stabilite de cadrul normativ în vigoare (consolidat prin adoptarea Legii nr. 58/2023), eforturile SRI se concentrează pe identificarea, prevenirea și diminuarea efectelor negative ale unor atacuri cibernetice derulate de actori statali și nonstatali și asigură secretariatul tehnic al Consiliului Operativ de Securitate Cibernetică (COSC).

În cadrul Serviciului Român de Informații a fost dezvoltat Centrul Național CYBERINT, care asigură colectarea, analiza, reacția, managementul consecințelor și diseminarea informațiilor privind amenințările și atacurile cibernetice.

Responsabilitățile în domeniu includ: identificarea amenințărilor cibernetice generate prin intermediul rețelelor naționale sau internaționale de date; punerea la dispoziția beneficiarilor legali a unor informații și analize utile pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de criză; contribuția la securizarea infrastructurilor de comunicații și procesare a datelor; asigurarea suportului tehnic pentru realizarea unor operațiuni de contracarare a atacurilor cibernetice la adresa infrastructurilor IT&C naționale.

În România, **Directoratul Național de Securitate Cibernetică** (DNSC) **este autoritatea responsabilă în domeniul auditului de securitate cibernetică, în special pentru operatorii de servicii esențiale și furnizorii de servicii digitale**. DNSC

Conform actelor normative, cum ar fi **Legea nr. 362/2018, Ordonanța de Urgență nr. 104/2021** și **Ordonanța de Urgență nr. 155/2024**, DNSC are următoarele atribuții cheie în ceea ce privește activitatea de audit de securitate cibernetică:

- atestarea și verificarea auditorilor: DNSC elaborează regulamentul și condițiile necesare pentru atestarea auditorilor de securitate cibernetică;
- eliberează, revocă sau reînnoiește atestatele auditorilor de securitate cibernetică care pot efectua audit în cadrul rețelelor și sistemelor informatice ce susțin servicii esențiale ori servicii importante;
- menținerea evidenței: instituția ține o evidență publică a tuturor auditorilor de securitate cibernetică atestați pe teritoriul României;
- control și supraveghere: DNSC poate verifica, din oficiu sau în urma sesizărilor, îndeplinirea obligațiilor legale de către auditorii atestați, poate solicita rapoarte și documente de la aceștia.

Relația cu auditorii atestați

Auditorii de securitate cibernetică atestați de DNSC sunt profesioniști sau entități juridice care realizează audituri ale rețelelor și sistemelor informatice ale operatorilor de servicii esențiale și ale furnizorilor de servicii digitale. Aceste audituri vizează evaluarea politicilor și măsurilor de protecție implementate, identificarea vulnerabilităților și propunerea de soluții de remediere.

Notă: Atestarea de către DNSC este obligatorie pentru a desfășura audituri de securitate cibernetică în sectoarele reglementate de **legea NIS (Network and Information System)**. Pentru alte domenii, pot fi suficiente certificările recunoscute la nivel internațional.

În activitatea specifică, DNSC acționează în parteneriat și primește sprijin de la o serie de alte instituții și entități, atât publice cât și private, pentru a-și îndeplini misiunea în domeniul securității cibernetice și a auditului. Printre entitățile care sprijină DNSC se numără:

- **SRI: are un rol crucial în securitatea cibernetică a României, furnizând informații relevante privind asigurarea securității cibernetice a spațiului cibernetic național civil a cărei afectare aduce atingere securității naționale.**
- Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS): asigură securitatea cibernetică pentru sistemele informatice ale autorităților publice și oferă suport tehnic.
- Ministerul Apărării Naționale (MApN) și Ministerul Afacerilor Interne (MAI): contribuie la securitatea cibernetică a infrastructurilor militare și de ordine publică.
- autoritățile competente sectoriale: acestea sunt instituții care reglementează anumite sectoare, cum ar fi telecomunicațiile (ANCOM) sau domeniul financiar-bancar; ele colaborează cu DNSC pentru a asigura implementarea cerințelor de securitate în sectoarele lor specifice.
- Comitetul Național pentru Securitate Cibernetică (CNSC): Este un organism interministerial care coordonează acțiunile autorităților cu atribuții în domeniu.
- mediul academic și privat: DNSC colaborează cu universități și companii private, incluzând auditorii atestați în domeniul securității cibernetice, care sunt, de fapt, extensii operaționale ale activității de audit a DNSC; această colaborare vizează cercetarea, formarea de specialiști și schimbul de informații și bune practici.

Instituțiile care sprijină DNSC, în special cele din domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale (cum ar fi **SRI, STS, MAI și MApN), sunt supuse auditului de securitate cibernetică, însă acesta se realizează de către structuri specializate proprii, nu de către auditori civili atestați de DNSC.**

Conform **Legii nr. 58/2023** privind securitatea și apărarea cibernetică a României, **aceste instituții au obligația de a-și asigura propria securitate cibernetică**. Pentru a îndeplini această obligație, ele:

- **constituie și operaționalizează structuri specializate în realizarea de audit de securitate cibernetică**; acestea sunt unități interne, cu personal propriu, care se ocupă de auditul sistemelor din responsabilitatea lor;
- gestionează amenințările cibernetice la adresa rețelelor și sistemelor informatice pe care le dețin.

Astfel, activitatea de audit în aceste instituții este autoreglementată și se bazează pe standarde și protocoale interne, în concordanță cu cerințele de securitate națională, NATO și UE. Este un principiu de autonomie și responsabilitate în domenii de importanță strategică, unde informațiile sunt clasificate și accesul entităților externe ar putea compromite securitatea națională.

În concluzie, **în timp ce entitățile private și o mare parte din cele publice sunt auditate de către specialiști atestați de DNSC, instituțiile de apărare și securitate națională își realizează propriul audit intern, prin structuri specializate, pentru a asigura cel mai înalt nivel de confidențialitate și integritate**.

De asemenea, aplicarea standardelor și protocoalelor NATO și UE este verificată de aceste structuri, într-un sistem complex de coordonare și control intern.

Verificarea se realizează prin mecanisme interne și prin colaborare între instituții, astfel:

- verificări și audituri interne: **fiecare instituție din Sistemul Național de Apărare, Ordine Publică și Siguranță Națională (SNAOPSN)**, cum ar fi **SRI**, MApN, MAI și STS, **are structuri specializate care se ocupă de securitatea informațiilor și de aplicarea standardelor internaționale (NATO/UE)**. Aceste structuri interne efectuează audituri și controale periodice pentru a se asigura că sistemele și procedurile sunt conforme cu cerințele.

- Autoritatea Națională de Securitate (ANS) - Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat (**ORNISS**) are rolul de Autoritate Națională de Securitate pentru România - **prin intermediul structurilor specializate ale instituțiilor (SRI, MApN, MAI, STS etc.), coordonează și supraveghează aplicarea normelor naționale și internaționale de protecție a informațiilor clasificate, incluzând standardele NATO și UE.**

- misiuni de evaluare externă: pe lângă verificările interne, **organizațiile precum NATO și UE pot desfășura propriile misiuni de evaluare sau audit în statele membre**; aceste misiuni se asigură că sunt **respectate standardele și protocoalele de securitate** impuse de Alianță și de Uniunea Europeană.

Temeiurile legale pentru evaluări, acreditări și cooperarea cu NATO și UE în domeniul securității cibernetice sunt complexe și derivă dintr-un cadru juridic național și internațional, care include legi, hotărâri de guvern, tratate și decizii ale organizațiilor.

a) Evaluări NATO și UE

Aceste evaluări periodice sunt efectuate în baza unor documente strategice și acorduri de aderare, care stabilesc obligațiile României de a respecta standardele de securitate ale Alianței și ale Uniunii Europene. Temeiurile principale sunt:

- Tratatul Atlanticului de Nord (NATO)

Articolul 5 prevede că un atac armat împotriva unui membru este considerat un atac împotriva tuturor. Pentru a asigura o apărare colectivă eficientă, Alianța impune standarde stricte de interoperabilitate și securitate, verificate prin evaluări reciproce.

- Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) menține securitatea națională în responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru.

Articolul 346, alineatul 1, permite statelor membre să ia măsurile necesare pentru a proteja interesele esențiale de securitate.

- decizii ale Consiliului European și NATO: acestea stabilesc cerințele specifice de securitate a informațiilor și a sistemelor informatice și de comunicații (INFOSEC), care sunt apoi transpuse în legislația națională.

În plan național, legislația națională aplicabilă:

- Legea nr. 58/2023, care reglementează cadrul juridic și instituțional și stabilește responsabilitățile instituțiilor cu atribuții în domeniu, inclusiv respectarea cerințelor NATO și UE.

- Legea nr. 182/2002 și HG nr. 585/2002 pentru aprobarea Standardelor naționale de protecția informațiilor clasificate în România.

b) Acreditarea sistemelor de comunicații

Acreditarea este un proces formal de securitate prin care un sistem informatic și de comunicații (SIC) este autorizat să proceseze, să stocheze sau să transmită informații clasificate. În acest sens:

- HG nr. 353/2002: aprobă normele privind protecția informațiilor clasificate ale Organizației Tratatului Atlanticului de Nord în România.
- ordinul Directorului General al ORNISS: ORNISS, în calitate de Autoritate Națională de Securitate, emite ordine și directive (de exemplu, Ordinul nr. 108/2012) care reglementează detaliile procesului de acreditare de securitate a SIC-urilor care vehiculează informații clasificate naționale, NATO și UE.

c) Cooperare și schimb de informații

Cooperarea este esențială pentru a asigura o reacție rapidă la amenințările cibernetice și se bazează pe o serie de acte juridice bilaterale și multilaterale.

- În plan național:
  - Legea nr. 58/2023, care prevede mecanisme de cooperare la nivel național și internațional.
  - Strategia de Securitate Cibernetică a României 2022-2027, aprobată prin HG nr. 1321/2021, stabilește obiectivele de cooperare cu partenerii internaționali, inclusiv NATO și UE.
  - acorduri bilaterale și multilaterale: România a semnat numeroase acorduri cu NATO, UE și cu alte state membre pentru a facilita schimbul de informații clasificate și neclasificate în domeniul securității cibernetice.
- Directive și regulamente UE:
  - Directiva NIS (Network and Information Security): transpusă în România prin Legea nr. 362/2018, impune statelor membre obligația de a coopera și de a schimba informații despre incidentele cibernetice.
  - Regulamentul NIS2 (UE) 2022/2555: întărește obligațiile de cooperare, stabilind cadrul pentru schimbul de informații și crearea de rețele de cooperare la nivel european.

V. Totodată, cu privire la realizarea unui audit extern în domeniul securității cibernetice, în scopul identificării disfuncționalităților și vulnerabilităților și furnizării de soluții de remediere, ***nu considerăm oportună propunerea din perspectiva necesității asigurării protejării/ conspirării resurselor și activităților tehnice ale Serviciului față de alte instituții sau persoane, care ne-ar putea vulnerabiliza sau afecta activitatea întreprinsă***. În plan intern, se dețin resorturile de soluționare a problemelor de natură tehnică sau de creștere a calității serviciilor furnizate, iar ***un control extern și în acest domeniu considerăm că trebuie să se limiteze strict la verificarea respectării legalității activităților întreprinse***.

Potrivit H.G. nr. 585/2002 *pentru aprobarea Standardelor naţionale de protecţie a informaţiilor clasificate în România*, Serviciul Român de Informații este *Autoritate Desemnată de Securitate* - instituţie abilitată prin lege să stabilească, pentru domeniul său

de activitate şi responsabilitate, **structuri şi măsuri proprii privind coordonarea şi controlul activităţilor referitoare la protecţia informaţiilor secrete de stat.**

Sunt autorităţi desemnate de securitate, potrivit legii: Ministerul Apărării Naţionale, Ministerul de Interne, Ministerul Justiţiei, Serviciul Român de Informaţii, Serviciul de Informaţii Externe, Serviciul de Protecţie şi Pază, Serviciul de Telecomunicaţii Speciale.

De asemenea, activitatea de informaţii pentru realizarea securităţii naţionale executată de SRI intră în ***sfera secretului de stat***, iar informaţiile din acest domeniu fac parte din categoria celor prevăzute la art. 15 lit. b) din Legea nr. 182/2002 privind protecţia informaţiilor clasificate şi intră sub incidenţa regimului juridic instituit de art. 10 din Legea nr.51/1991 privind siguranţa naţională a României şi, după caz, a art. 17 lit. f) şi g) din Legea nr. 182/2002. 1 MAI

VI. Având în vedere prevederile cadrului legal în vigoare prezentat anterior, putem concluziona că:

- activitatea de verificare și asigurare a transparenței utilizării fondurilor alocate se circumscrie unui audit extern în domeniu financiar,

- deși SRI nu este supusă auditului de securitate cibernetică civil, instituția se află sub un regim strict de verificare și conformitate, care implică atât mecanisme interne, cât și evaluări periodice din partea organismelor internaționale.

***Mai mult, propunerea legislativă ar dubla mecanismele statuate de cadrul legal în vigoare*, întrucât prevederile cuprinse în proiectul de lege supus atenției:**

- pe de o parte, **contravin regulilor generale privind sistemul de audit public extern, întrucât se propune instituirea unei excepții de la acestea**, prin desemnarea, *ad hoc*, a unei alte entități care să preia din atribuțiile Curții de Conturi a României, **fiind evidențiate elemente de incongruență atât cu prevederile Legii nr. 94/1992, cât și cu art. 140 din Constituția României, dar și cu atribuțiile specifice Comisiei comune permanente a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității SRI ori ale Ministerului Finanțelor,**

- pe de altă parte, **contravin principiilor generale, standardelor și protocoalelor interne, în concordanță cu cerințele de securitate națională în materie ori ale NATO sau UE**, întrucât activitățile de audit privind măsurile de protecție cibernetică sunt autoreglate și au la bază un principiu de autonomie și responsabilitate în domenii de importanță strategică, regimul juridic instituit în acest sens reprezentând o combinație între autocontrolul intern și supravegherea externă, în scopul asigurării că sistemele critice sunt permanent protejate și în concordanță cu interesele naționale de securitate, în conformitate cu cele mai înalte standarde de securitate convenite cu partenerii strategici ai României.

VII. În plus față de prevederile legale menționate, referitor la transparența activității de control, învederăm și faptul că, potrivit art. 7 alin. (3) din Hotărârea Parlamentului 30/1993, publicarea concluziilor cuprinse în rapoarte este autorizată prin hotărârea birourilor permanente reunite a celor două Camere.

De asemenea, în privința verificării și asigurării transparenței utilizării fondurilor alocate, potrivit art. 23 lit. a) din Legea nr. 94 din 8 septembrie 1992 *privind organizarea şi funcţionarea Curţii de Conturi* coroborat cu art. 5 alin. (1) lit. g) din Hotărârea nr. 30 din 23

iunie 1993, *Curtea de Conturi realizează auditul financiar asupra conturilor anuale de execuție a bugetului Serviciului Român de Informații*, rapoartele acesteia fiind analizate de către Comisia de control parlamentar. **Raportul de audit financiar efectuat de către Curtea de Conturi este public și poate fi accesat pe site-ul Serviciului Român de Informații.**

Totodată, se poate menţiona și rolul activ manifestat de Serviciul Român de Informaţii, prin informarea lunară a Comisiei cu măsurile întreprinse pentru realizarea securităţii naţionale ce presupun restrângerea exerciţiului unor drepturi şi libertăţi fundamentale, în condiţiile legii.

Accesul liber şi neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane şi autoritățile publice, în conformitate cu Constituția României şi cu documentele internaționale ratificate de Parlamentul României, fiind guvernat de Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Potrivit informațiilor postate pe site-ul Serviciului Român de Informații, în secțiunea *„despre noi"* sunt disponibile informații de interes public în conformitate cu prevederile Legii nr. 544/2001. Acestea includ documente relevante *(informații minimale privind conducerea Serviciului Român de Informații, organigramă, buget și bilanț contabil etc)*, rapoarte anuale de activitate *(Raport de activitate privind accesul la informațiile de interes public și Relaționarea Serviciului Roman de Informații cu publicul)* precum și ghiduri *(ghidul de conduită etică)*.

Serviciul Român de Informații prezintă sistematic și defalcat informaţiile referitoare la buget, precum și bilanțurile contabile. Acestea sunt detaliate până la nivel de *titluri* pentru activitățile care privesc securitatea națională.

Bilanţurile contabile prezintă, cu respectarea comparabilităţii în timp, resursele controlate de instituţie, precum şi obligaţiile şi capitalurile proprii. Se oferă informaţii cu privire la bunurile mobile şi imobile deţinute, creanţe şi datorii inclusiv către salariaţii şi pensionarii Serviciului, rezultatul patrimonial etc., iar prezentarea surprinde evoluţia comparativ cu perioada precedentă.

VIII. Nu în ultimul rând, trebuie menționat că din analiza conținutului expunerii de motive și al proiectului de lege evidențiază că obiectul vizat de reglementare îl constituie **instituirea unor mecanisme suplimentare de control permanent exclusiv asupra activității SRI,** fiind vizate reglementarea activităților de (i) **audit extern independent cu privire la măsurile de protecție cibernetică ale SRI**, precum și de (ii) **audit extern independent cu privire la activitatea financiară**, sens în care supunem atenției faptul că, prin raportare la prevederile **art. 6 alin. (1) din Legea nr. 51/1991** privind securitatea națională a României[10] **propunerea legislativă este discriminatorie, instituind un regim juridic distinct față de** celelalte instituții din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională.

[10] "Organele de stat cu atribuţii în domeniul securităţii naţionale sunt: Serviciul Român de Informaţii, Serviciul de Informaţii Externe, Serviciul de Protecţie şi Pază, precum şi Ministerul Apărării Naţionale, Ministerul Afacerilor Interne şi Ministerul Justiţiei, prin structuri interne specializate"

CDTS 1/2026

Nr. 1647 / DRP
DATA 17-02-2026

OFICIUL REGISTRULUI NAȚIONAL
AL INFORMAȚIILOR SECRETE DE STAT
(O.R.N.I.S.S.)

Nr.4355/11.02.2026

Exemplarul unic

CADEPLA
17-02-202

Către

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DOMNULUI secretar de stat Nini SĂPUNARU

Stimate domnule secretar de stat,

Urmare adresei dvs. nr.1404/10.02.2026 prin care ne solicitați, în vederea formulării punctului de vedere al Guvernului, opinia referitoare la *propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, în ceea ce privește instituirea mecanismului permanent de audit extern în domeniul securității cibernetice și al activității financiare (Plx.426/2026)*, vă comunicăm faptul că **ORNISS** propune respingerea acesteia, din considerentele enunțate mai jos:

- propunerea în cauză nu respectă normele de tehnică legislativă reglementate prin Legea nr.24/2002, atât din perspectiva titlului acesteia, cât și a dispozițiilor cuprinse în proiect, redactate într-un limbaj nejuridic, confuz, de natură să inducă la interpretări contradictorii, la norme nearmonizate ansamblului reglementărilor în vigoare, creând suprapuneri peste reglementări deja existente în domeniu, insuficiente din multe puncte de vedere, aspectele propuse a fi reglementate nefiind integrate în actul de bază;
- aspectele propuse a fi reglementate sunt deja cuprinse în reglementări în vigoare, cu mecanisme, norme, proceduri clare e aplicare (Legea nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, Legea nr.58/2023 privind securitatea și apărarea cibernetică a României, Legea nr.415/2004 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării);
- anumite dispoziții din propunere sunt neconstituționale (art.6 și 7 din proiect).

Cu stimă,

DIRECTORUL GENERAL

AL OFICIULUI REGISTRULUI NAȚIONAL AL INFORMAȚIILOR SECRETE DE STAT

Marcu Nicu
Digitally signed by Marcu Nicu
Date: 2026.02.16 15:54:55 +02'00'

Prof. univ. dr. NICU MARCU

Str. Mureș, nr. 4, sector 1, București
Tel./Fax: +4 021 224 5830 E-mail: relatii.publice@orniss.ro
www.orniss.ro

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

PREȘEDINTE
NR. 11633/12.02.2026

Nr. 1601 / DRP
DATA 16-02-2026

CABEPVA
16-02-2026

Domnului Nini Săpunaru

Secretar de Stat

Secretariatul General al Guvernului

Departamentul pentru Relația cu Parlamentul

Stimate domnule Secretar de Stat,

Ca răspuns la adresa dumneavoastră nr. 1404/10.02.2026, înregistrată la Curtea de Conturi sub nr. 11633/10.02.2026, prin care ne solicitați opinia motivată asupra ***propunerii legislative pentru completarea Legii nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, în ceea ce privește instituirea mecanismului permanent de audit extern în domeniul securității cibernetice și al activității financiare (Plx. 426/2025)***, vă comunicăm următoarele:

1. Ca observație cu caracter general, semnalăm că se impune respectarea prevederilor art. 13 alin. (l) lit. a) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „Actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care (...) proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune". Totodată, menționăm și faptul că trebuie respectat principiul unicității reglementării în materie, prevăzut de art. 14 din același act normativ. În acest sens, semnalăm că în fondul activ al legislației sunt reglementări cu care normele propuse în prezentul proiect trebuie corelate, după cum vom arăta în cele ce urmează.

Curtea de Conturi își desfășoară activitatea de audit public extern în baza prevederilor art. 140 alin. (1) din Constituția României, republicată, și ale Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Ca atare, principiile constituționale și legea organică proprie reprezintă fundamentul principal al desfășurării activității, organizării și funcționării Curții de Conturi.

Curtea de Conturi își exercită funcția de control ex post prin modalitățile de control/audit prevăzute de art. 1, 21 și 26 din Legea nr. 94/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile legale aplicabile domeniului său de activitate, asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, în conformitate cu principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității utilizării fondurilor publice.

În prezent, în temeiul prevederilor art. 21-26 din Legea nr. 94/1992, conturile de execuție ale Serviciului Român de Informații sunt auditate de către Curtea de Conturi prin intermediul Departamentului XII.

În concret, inițiativa legislativă aduce în discuție două direcții principale: introducerea auditului extern în domeniul securității cibernetice și redefinirea auditului extern în domeniul financiar.

O privire comparativă asupra acestor propuneri, raportată la prevederile Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, arată că modificările propuse se suprapun în mare parte peste atribuțiile deja existente ale instituției noastre, ceea ce ridică o serie de probleme de redundanță și suprareglementare.

Cap. II În privința auditului extern în domeniul securității cibernetice, Curtea de Conturi deține deja competențe de audit asupra sistemelor informatice utilizate pentru gestionarea fondurilor publice. Mai mult decât atât, recent a fost înființată o structură specializată de audit IT, menită să dezvolte expertiza instituției în zona digitală și de securitate cibernetică. În prezent, în structura de specialitate din cadrul instituției noastre își desfășoară activitatea un număr de trei auditori IT certificați internațional CISA - Certified Information Systems Auditor. Procesul de recrutare și pregătire a specialiștilor necesită o perioadă de minim 3-5 ani pentru a ajunge capacitatea și performanța dorită, iar estimările arată că în următorii câțiva ani Curtea va putea desfășura aceste audituri cu resurse interne, bazându-se pe personal instruit și autorizat să gestioneze informații clasificate.

În acest context, includerea explicită a auditului cibernetic în propunerea legislativă nu aduce un element de noutate, ci mai degrabă o repetare a unor competențe deja prevăzute de lege și de standardele internaționale la care Curtea de Conturi este în curs de aliniere.

Cap. III În ceea ce privește auditul extern în domeniul financiar, legea organică reglementează în mod detaliat și cuprinzător atribuțiile Curții de Conturi. Auditul financiar, așa cum este deja desfășurat, presupune verificarea situațiilor financiare, evaluarea modului în care este gestionat patrimoniul public și analiza execuției bugetare, la finalul cărora auditorii publici externi formulează o opinie de audit. Acești auditori au acces la toate documentele financiar-contabile ale entităților verificate și dețin autorizațiile necesare pentru accesarea informațiilor clasificate, ceea ce le conferă capacitatea de a realiza audituri complete și independente.

Propunerile legislative din Plx nr. 426/2025 descriu aproape identic aceste atribuții, prezentându-le însă ca o nouă formă de audit. Această suprapunere creează un evident risc de suprareglementare, întrucât nu instituie alte competențe raportat la cele deja reglementate în Legea nr. 94/1992 și dezvoltate prin standardele internaționale recunoscute. În plus, repetarea definițiilor consacrate de audit financiar contravine normelor de tehnică legislativă, care interzic reluarea unor dispoziții existente fără o justificare reală. Prin urmare, în loc să clarifice cadrul normativ, această abordare poate genera confuzie terminologică și dificultăți de interpretare.

Din analiza comparativă a celor două domenii vizate de Plx nr. 426/2025, se observă aceeași problemă de fond. În materie de audit financiar, legea organică oferă deja un cadru legal complet și funcțional, astfel încât reluarea acestor prevederi este redundantă. În ceea ce privește auditul IT și securitatea cibernetică, competențele sunt deja incluse în mandatul Curții, iar instituția noastră a început un proces de consolidare a capacității interne pentru a răspunde acestor provocări.

2. În ceea ce privește solicitarea de transmitere a fișei financiare prevăzute de art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, potrivit art. 15 și art. 21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, cu modificările și completările ulterioare, în cazul propunerilor de introducere a unor măsuri/politici/inițiative

legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii au obligația să prezinte:

a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Ministerul Finanțelor are obligația să verifice fișa financiară prezentată conform prevederilor menționate anterior. În acest scop, Ministerul Finanțelor poate solicita opinia Consiliului fiscal.

În cazurile în care se fac propuneri de acte normative care conduc la diminuarea veniturilor bugetare, se va elabora fișa financiară potrivit prevederilor art. 15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, care trebuie să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) să aibă avizul Ministerului Finanțelor și al Consiliului fiscal, conform căruia impactul financiar a fost luat în calcul în prognoza veniturilor bugetare și nu afectează țintele bugetare anuale și pe termen mediu;

b) să fie însoțită de propuneri de măsuri de compensare a impactului financiar respectiv, prin majorarea altor venituri bugetare.

Prin urmare, potrivit dispozițiilor legale în vigoare Curtea de Conturi nu are atribuția de a prezenta fișa financiară prevăzută de art. 15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare.

În context, amintim și prevederile art. 31 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în instrumentul de prezentare și motivare, inițiatorul are obligația de a face referiri la impactul financiar al propunerii de reglementare.

În concluzie, Curtea de Conturi nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.

Menționăm că prin adresa nr. Plx. 426/2025 din 29 octombrie 2025, Secretarul general al Camerei Deputaților a transmis instituției noastre, spre avizare, propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, în ceea ce privește instituirea mecanismului permanent de audit extern în domeniul securității cibernetice și al activității financiare. Prin adresa nr. 73450/12.11.2025, Curtea de Conturi a transmis avizul nefavorabil, aprobat prin Hotărârea plenului Curții de Conturi nr. 1251 din 12 noiembrie 2025.

Cu aleasă considerație,

MIRELA CĂLUGĂREANU

p. PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI